Ασκητές μέσα στον κόσμο Γ’: Ιωάννης Παχουλίδης, ο ερημίτης

Categories : ΘΕΟΛΟΓΙΑ

Date : 15 Ιουλίου, 2020

Σ’ αὐτούς τούς πολύ χαλεπούς καιρούς, πού παντοῦ βασιλεύει ὁ εὐδαιμονισμός, ὁ ὑλισμός καί ἡ ἀπομάκρυνση τῶν ἀνθρώπων ἀπό τίς χριστιανικές, ἠθικές καί ἐθνικές ἀρχές, γιά νά μᾶς ξυπνήσουν ἀπό τόν λήθαργο χρειάζονται ἀναχώματα πνευματικά, φάροι σωστικοί, γιά ὅσους ταξιδεύομε στό ἄγριο πέλαγος τῆς προσωρινῆς τούτης ζωῆς, ὥστε νά μᾶς στηρίζουν γιά νά μήν κατα- ποντιστοῦμε στά ἀπύθμενα βάθη τῆς ἁμαρτίας.

Μία τέτοια παρηγορητική μορφή στά μέσα τοῦ εἰκοστοῦ αἰῶνα ὑπῆρξε γιά τήν περιοχή Πιτσιλιᾶς, ἰδίως γιά τό χωριό Πλατανιστάσα καί τά γειτονικά του χωριά, ὁ ἀείμνηστος θεῖος μου Ἰωάννης Εὐσταθίου Παχουλίδης, ὁ γνωστός ὡς «Πασιουλῆς» ἤ «Κουτσογιαννῆς», πού γιά δεκαοκτώ συναπτά χρόνια ἔζησε μία ἀσκητική ἐρημική ζωή μακριά ἀπό τόν κόσμο, ὑπηρετώντας μέ ἔνθεο ζῆλο «τήν πάλαι ποτέ διαλάμψασαν» Ἱερά Μονή Τιμίου Σταυροῦ τοῦ Ἁγιασμάτι τῆς Κύπρου, σάν φύλακας ἄγγελός της καί ξεναγός τῶν λίγων, ἀλλά ἐκλεκτῶν ἐπισκεπτῶν της.

Ὁ Ἰωάννης γεννήθηκε στό χωριό Πλατανιστάσα στίς ἀρχές τῆς τελευταίας δεκαετίας τοῦ 19ου αἰῶνα. Ἦταν τό δεύτερο ἀπό τά ἕξι παιδιά τοῦ Εὐσταθίου Χατζηδημήτρη Πασιουλῆ καί τῆς Παρασκευῆς, τό γένος Πρωτοπαπᾶ Ἰωάννη. (Τά ἄλλα ἀδέλφια του ἦταν: Ἑλένη, Εἰρήνη, Μαρία, Παναγιωτοῦ, Γεώργιος). Ὁ παπποῦς του, ἀπό τήν μητέρα, πρωτοπρεσβύτερος Ἰωάννης, ἦταν συνεφημέριος στήν Ἐκκλησία Ἀρχαγγέλου

Μιχαήλ Πλατανιστάσας μαζί μέ τούς ἀδελφούς του ἱερεῖς, παπα–Γεώργιο καί παπα–Μιχαήλ καί τόν πατέρα τους, παπα–Χριστόδουλο. Ὁ Πρωτοπαπᾶς Ἰωάννης ἀγαποῦσε πολύ τόν πρῶτο του ἐγγονό Ἰωάννη καί ἀπό μικρό τόν εἶχε πάντα μαζί του στήν Ἐκκλησία καί τόν ἔμαθε πρῶτα νά τόν βοηθᾶ μέσα στό Ἅγιο Βῆμα καί ἀκολούθως στό ψαλτήρι κατά τίς ἱερές Ἀκολουθίες. Ἔτσι ἔμαθε τήν τυπική διάταξη ὅλων τῶν Ἀκολουθιῶν τῆς Ἁγίας μας Ἐκκλησίας. Ἐπίσης τόν ἔμαθε νά διαβάζη τήν Ἁγία Γραφή καί τοῦ ἐξηγοῦσε μέ ἁπλῆ γλῶσσα διάφορα γεγονότα, πού ἀναφέρονται μέσα στά ἀναγνώσματα τῶν ἱερῶν Ἀκολουθιῶν. Τόν ὤθησε στήν μελέτη καί μέχρι τοῦ θανάτου του συνέχιζε νά μελετᾶ ἐκκλησιαστικά βιβλία. Ἤθελε πολύ νά γίνη καί αὐτός ἱερέας. Ὅμως οἱ συνθῆκες τῆς οἰκογένειας, ἀλλά καί λόγοι ὑγείας, δέν τοῦ τό ἐπέτρεψαν.

Ὁ πατέρας του πέθανε ὅταν ὁ Ἰωάννης ἦταν δεκαοκτώ χρόνων καί ἀνέλαβε τό βάρος τῆς συντήρησης τῆς οἰκογένειας ὁ ἴδιος. Ἀπό μία πάθηση τῆς σπονδυλικῆς στήλης, πιθανόν κήφωση, ἄρχισε νά καμπουριάζη καί τό κακό προχωροῦσε μέ τήν πάροδο τοῦ χρόνου. Σταμάτησε τίς γεωργικές ἐργασίες καί τήν μεταφορά τῶν διαφόρων προϊόντων (ἀμυγδάλων, φουντουκιῶν, κρασιοῦ κ.λπ.), μέ γαϊδούρια στήν Λευκωσία καί στήν Λεμεσό. Ὅμως ἡ ἐσωτερική δύναμη τῆς ψυχῆς του γιά ζωή, τόν βοήθησε νά μάθη διάφορες ἄλλες ἐργασίες, πού μποροῦσε νά κάνη μέ τήν ἀναπηρία του καί νά τόν καταστήση χρήσιμο ἄνθρωπο στήν οἰκογένεια καί στήν κοινωνία. Ἔμαθε νά πλέκη καλάθια, κοφίνια, πανέρια, ταλάρια (γιά γαλακτοκόμους), κυψέλες, κάλτσες μέ καλτσομηχανή, πού ἀγόρασε ὁ ἴδιος μέ χρήματα πού ἔπαιρνε ἀπό τά πιό πάνω, ξύλινα ἄροτρα, ξύλινα κουτάλια καί ἄλλα χειροποίητα πράγματα. Ἀκόμα καί ὡς πωλητής στό Συνεργατικό Παντοπωλεῖο τοῦ χωριοῦ, πού ἵδρυσε ὁ ἀδελφός του Γεώργιος, ἐργάστηκε ἀμισθί, γιά τό καλό τοῦ χωριοῦ του μαζί μέ τήν ἀδελφή του Παναγιωτοῦ γιά ἕνα διάστημα.

Ὅταν ὁ μικρότερος ἀδελφός του (καί πατέρας μου) Γεώργιος Παχουλίδης ἀγόρασε, ἔπειτα ἀπό δημόσιο πλειστηριασμό, στίς ἀρχές τίς 5ης δεκαετίας τοῦ περασμένου αἰῶνα, μέρος τῶν κτημάτων τῆς Μονῆς τοῦ Τιμίου Σταυροῦ τοῦ Ἁγιασμάτι δίπλα ἀπό τήν Μονή αὐτή, τόν παρακάλεσε νά τόν πάρη ἐκεῖ, νά μένη σέ ἕνα σπίτι τῆς Μονῆς. Αὐτό τό ἔκτισαν οἱ πρῶτοι ἐνοικιαστές καί καλλιεργητές τῆς χέρσας κτημοσύνης τῆς Μονῆς, στό τέλος τοῦ 19ου αἰῶνα. Τό σπίτι βρισκόταν στήν αὐλή της (ἰσόγειο καί ἀνώγειο, δύο δωμάτια ὅλα κι ὅλα. Ἔτσι ὁ Ἰωάννης ἔγινε φύλακας τῆς Μονῆς αὐτῆς καί ξεναγός τῆς Ἐκκλησίας της, πού εἶναι κατάγραφη ἀπό περίφημες τοιχογραφίες τοῦ 15ου αἰῶνα καί συνάμα νά εἶναι καί φύλακας τῶν κτημάτων, πού ἀγόρασε ὁ πατέρας καί νά τά περιποιῆται, ὅσο θά μποροῦσε. Κύριος σκοπός του ἦταν νά ζῆ ἐκεῖ στήν ἐρημιά, μιά κατά Χριστόν ζωή, σάν νά ἦταν πραγματικός καλόγερος. Νά καθαρίζη τήν Ἐκκλησία, νά ἀνάβη τά κανδήλια καί νά διαβάζη ὅλες τίς Ἀκολουθίες τοῦ εἰκοσιτετραώρου. Αὐτό ἔγινε, καί ἀπό τό Φθινόπωρο τοῦ 1946 ὁ μακαριστός θεῖος Γιαννῆς ἐγκαταστάθηκε μόνιμα στήν Μονή τοῦ Σταυροῦ τοῦ Ἁγιασμάτι.

Ἐκεῖνα τά χρόνια, λίγο μετά τόν Β΄ Παγκόσμιο πόλεμο, μεγάλη φτώχεια μάστιζε τήν Κύπρο. Ἐργασίες νά δουλέψη ὁ κόσμος δέν ὑπῆρχαν. Ὅσοι βρίσκονταν στήν ὕπαιθρο προσπαθοῦσαν νά ἐπιβιώσουν, κυρίως στήν φτωχή καί ἄγονη γῆ τῆς Πιτσιλιᾶς, μέ ὅποιο τρόπο μποροῦσαν. Δρόμοι ἀγροτικοί δέν ὑπῆρχαν. Τά κτήματά τους ἦταν τά περισσότερα μακριά ἀπό τά σπίτια τους. Ἔτσι σέ κάθε περιοχή πού εἶχαν κτήματα καί ἔπρεπε νά μένουν γιά μέρες ἤ γιά καλλιέργεια ἤ γιά μάζεμα τῶν καρπῶν ἤ γιά βόσκηση τῶν αἰγοπροβάτων τους ἤ νά ἔβαζαν παγίδες γιά νά παγιδέψουν λαγούς καί περδίκια γιά διατροφή τους ἤ τρωκτικά (μεγάλους ἀρουραίους, πού γιά τήν καταπολέμησή τους ἐπιχορηγοῦσε τό τότε κράτος μία δεκάρα κάθε οὐρά τρωκτικοῦ πού παρουσίαζαν), ἔφτειαχναν πρόχειρα καταλύματα (καλύβες) καί διέμεναν στήν ὕπαιθρο, ὅσο χρόνο χρειαζόταν γιά τίς πιό πάνω ἐργασίες τους. Στήν περιοχή τοῦ Σταυροῦ τοῦ Ἁγιασμάτι, πού ἦταν σχεδόν δύο ὧρες πεζοπορία ἀπό τό χωριό Πλατανιστάσα, γιά νά μεταβῆ κανείς ἐκεῖ, ὑπῆρχαν πάρα πολλοί ξωμάχοι γιά τίς πιό πάνω ἐργασίες μέ τίς καλύβες τους, ὅπου βόλευε τόν καθένα.

Ὁ γερω–Ἐρημίτης ἤ Κουτσογιαννῆς, ὅπως τόν ἔλεγαν πολλοί, κατά τήν περίοδο τῆς διαμονῆς του στήν Ἱερά Μονή τοῦ Σταυροῦ τοῦ Ἁγιασμάτι, συνήθιζε πρίν ἀρχίση τήν ἐργασία τῆς κάθε ἡμέρας, νά πηγαίνη στήν Ἐκκλησία, νά ἀνάβη τά κανδήλια, νά κάνη τίς μετάνοιές του, νά προσκυνᾶ τίς ἱερές εἰκόνες καί νά διαβάζη ἀπό τά ἐκεῖ λειτουργικά βιβλία τήν Ἀκολουθία τοῦ Μεσονυκτικοῦ καί τοῦ Ὄρθρου. Ἀκολούθως προγευμάτιζε, ἔκανε τίς ἐργασίες τῆς ἡμέρας καί πήγαινε τά δύο–τρία γίδια πού εἶχε γιά βοσκή. Μαζί του ἔπαιρνε καί τήν Ἁγία Γραφή ἤ κάποιο ἄλλο θρησκευτικό βιβλίο καί ἐνῶ ἔβοσκαν τά γίδια του, αὐτός κάτω ἀπό τόν ἴσκιο κάποιου δένδρου παραδινόταν στό διάβασμα. Τό ἀπόγευμα, ὅταν ἔδυε ὁ ἥλιος, πήγαινε πάλι στήν Ἐκκλησία, ἄναβε τήν καν- δήλα μπροστά ἀπό τόν Τίμιο Σταυρό, προσκυνοῦσε καί διάβαζε τήν Ἀκολουθία τῆς Ἑνάτης, τοῦ Ἑσπερινοῦ καί τοῦ Ἀποδείπνου καί ἀκολούθως μετέβαινε στό μικρό σπιτάκι πού διέμενε γιά φαγητό καί ὕπνο.

Ὁ γερο–Ἐρημίτης Γιαννῆς Παχουλίδης, καθισμένος στήν εἴσοδο τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Σταυροῦ τοῦ Ἁγιασμάτι.

Τίς Κυριακές δέν ἔκανε καμμία ἐργασία. Ἐνδυόταν τά καθαρά (φτωχικά) του ἐνδύματα, ξυριζόταν, ἔδενε τά ζωντανά του νά βοσκήσουν ἐκεῖ στήν αὐλή τῆς Μονῆς καί εἰσερχόταν στήν Ἐκκλησία. Ἔκανε τήν Ἀκολουθία καί ἄνοιγε ὅλες τίς θύρες τῆς Ἐκκλησίας γιά νά ἀεριστῆ, καί τήν καθάριζε ἀπό τήν μία μέχρι τήν ἄλλη της γωνιά μέ τήν μικρή του μαλακή σκούπα, πού ἔφτειαχνε μόνος του ἀπό ὑλικά πού εὕρισκε στήν γύρω φύση καί μέ ἕνα μαλακό ὕφασμα ξεσκόνιζε τά στασίδια της. Ἀκολούθως ἐξερχόταν τῆς Ἐκκλησίας, ἔτρωγε πρῶτα ἕνα μικρό ἀντίδωρο (ἀπό αὐτά πού τόν ἐφοδίαζαν ὁ πατέρας ἤ ἡ μητέρα μου πού ἔρχονταν ἐκεῖ, μία–δύο φορές τήν ἑβδομάδα, γιά νά μεταλαμβάνη ἔστω καί ἀντίδωρο (ἀφοῦ ἄθελά του στερεῖτο τῆς θείας Λειτουργίας).

Θεία Λειτουργία τότε, στήν πιό πάνω Μονή, λόγῳ τῆς μή ὑπάρξεως ἁμαξωτοῦ δρόμου, γινόταν τέσσερις φορές τόν χρόνο. Τήν ἡμέρα τῆς Ὑψώσεως τοῦ Τιμίου Σταυροῦ, τό Σάββατο τῆς Διακαινησίμου, τοῦ ἀποστόλου Βαρνάβα καί τῆς Προόδου τοῦ Τιμίου Σταυροῦ. Στήν συνέχεια ἔπαιρνε τό λιτό πρόγευμά του πού τό εἶχε μαζί του καί καθόταν ἔξω ἀπό τήν Ἐκκλησία στό βόρειο μέρος της, στό μέσον δύο αἰωνόβιων ἐλιῶν πού ὑπῆρχαν, ἀπό τήν μία καί ἀπό τήν ἄλλη μεριά καθίσματα ἀπό μεγάλες πέτρες καί πού τό μέρος αὐτό ὁ κόσμος τό ὀνόμαζε «καφενεῖο». Ἐκεῖ εἶχε καί τό μεσημεριανό του καί νερό γιά ὅλη τήν ἡμέρα. Καθόταν ἐκεῖ, διάβαζε ἀπό τά ἱερά βιβλία καί ξεναγοῦσε, ὅσους τυχόν θά ἔρχωνταν νά προσκυνήσουν τόν Τίμιο Σταυρό.

Κατά τούς καλοκαιρινούς κυρίως μῆνες, ἀλλά καί σέ ἄλλες ἐποχές τοῦ χρόνου, πολλοί ξωμάχοι πού εἶχαν τίς καλύβες ἤ τά διάφορα ἄλλα ὑποστατικά τους γύρω ἀπό τήν περιοχή τῆς Μονῆς, ἔρχονταν νά προμηθευτοῦν τό νερό τους ἀπό τήν πλησίον τῆς

Μονῆς πηγή καί μαζεύονταν ὅλοι στήν θέση δίπλα ἀπό τήν Ἐκκλησία πού λεγόταν «καφενεῖο». Ἐκεῖ μαζεύονταν καί ἄλλοι πού, γιά νά ἐπιβιώσουν τίς φτωχές οἰκογένειές τους, ἔστηναν παγίδες σέ λαγούς καί περδίκια, πού τότε ὑπῆρχαν ἄφθονα στήν περιοχή αὐτή. Ἐκεῖ, λοιπόν, στό «καφενεῖο» καί στό μικρό σπιτάκι τοῦ γερω–Γιαννῆ, τούς ἄλλους μῆνες κάθονταν αὐτοί οἱ ξωμάχοι μέχρι ἀργά, κουβέντιαζαν μεταξύ τους καί ἄκουγαν ἀπό τόν θεῖο Γιαννῆ ἱστορίες ἀπό τήν Ἁγία Γραφή ἤ ἀπό τήν ἱστορία τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους καί ἀκολούθως πήγαινε ὁ καθένας στήν καλύβα του. Ἦταν ἡ σύναξη αὐτή, κάτι ἄς ποῦμε, σάν τούς σημερινούς «κύκλους Ἁγίας Γραφῆς». Ἐγώ τούς καλοκαιρινούς μῆνες, στά μαθητικά μου χρόνια, ἔμενα πάντα μαζί μέ τόν θεῖο Γιαννῆ καί μέ μεγάλη χαρά ἄκουγα τίς ἱστορίες του σ᾽ αὐτές τίς συγκεντρώσεις.

Γιά ἕνα διάστημα, περίπου δύο χρόνια (1950– 1952), ἡ Μητρόπολη Κερηνείας χάλασε τό δίπατο σπιτάκι νότια τῆς Ἐκκλησίας αὐτῆς, γιατί τό κράτος τῆς ἔβαζε ἐτήσιο φόρο γιά τό σπιτάκι αὐτό, ἑκατό λίρες. Μέχρις ὅτου ὁ πατέρας μου νά κτίση ἄλλο σπιτάκι λίγα μέτρα πιό κάτω, στά κτήματα πού ἀγόρασε ἀπό τήν Μονή αὐτή, ὁ θεῖος Γιαννῆς ἔμενε στήν στοά τῆς Ἐκκλησίας, πίσω ἀκριβῶς ἀπό τό Ἅγιο Βῆμα. Ὅταν στίς διακοπές ἀπό τό σχολεῖο ἔμενα μαζί του, πολλές φορές μέ σκουντοῦσε νά ξυπνήσω νά δῶ τό φῶς πού γέμιζε, ὅπως μοῦ ἔλεγε, τήν Ἐκκλησία καί νά ἀκούσω τίς ψαλμωδίες πού ὁ ἴδιος ἄκουγε. Ἐγώ ἤμουν τότε 8–10 χρόνων, φοβόμουν καί κρυβόμουν κάτω ἀπό τά σκεπάσματα καί οὔτε ἔβλεπα οὔτε ἄκουγα τίποτα.

Μερικές φορές κατά τά χρόνια αὐτά, ἔρχονταν τυμβωρύχοι ἐκεῖ γιά νά βροῦν ὑποτιθέμενους θησαυρούς. Ἔφερναν καί κάποιον πού ἔλεγαν ὅτι ὑπνωτιζόταν καί θά τούς ἔλεγε ποῦ θά εὕρισκαν τόν θησαυρό τῆς Ἐκκλησίας. Ὁ θεῖος Γιαννῆς προσευχόταν νά μήν βροῦν τίποτα καί τότε ὁ ὑπνωτιστής παραδεχόταν ὅτι κάποιος προσευχόταν καί δέν μποροῦσε αὐτός νά κάνη τίποτα.

Τό 1968 ὅταν ὁ θεῖος Γιαννῆς ἦταν ἄρρωστος καί κατάκοιτος στό χωριό μου Πλατανιστάσα, ἐγώ πῆγα ἀπό τήν Μητρόπολη Κερηνείας νά τόν δῶ λίγο πρίν πεθάνη, στό σπίτι τῆς ἀδελφῆς του, θείας Εἰρήνης, καί τοῦ ἀνήγγειλα ὅτι ἔδωσα ὑπόσχεση γάμου στό χωριό Ἅγιος Ἐπίκτητος στήν Κερήνεια. Αὐτός τότε μέ κοίταξε λυπημένα καί μοῦ εἶπε: «Ἄκουσε, παιδί μου, γρήγορα θά φύγης ἀπό ἐκεῖ». Τοῦ εἶπα: «Γιατί θά φύγω; Εἶναι πολύ καλό τό μέρος καί οἱ συγγενεῖς τῆς γυναίκας πού θά πάρω, εἶναι καλοί ἄνθρωποι». Αὐτός πάλι μοῦ εἶπε: «Θά φύγετε, ἐν᾽ ν᾽ ἄρτουν οἱ Καράμανοι (Τοῦρκοι) νά σᾶς διώξουν». Αὐτό ἦταν προφητεία, ἡ ὁποία ἐκπληρώθηκε ἀκριβῶς, διότι πράγματι, μᾶς ἔδιωξε τήν 20ή Ἰουλίου 1974 ἡ βάρβαρη εἰσβολή τοῦ τουρκικοῦ Ἀττίλα.

Πρός ἐπιβεβαίωση τῶν ταπεινῶν μου γραφῶν θά παραθέσω πιό κάτω, αὐτούσιο, ἕνα μέρος ἀπό τό δημοσίευμα τοῦ κρατικοῦ περιοδικοῦ «Κυπριακή Ἐπιθεώρηση», Νοέμβριος 1953, πού ἔγραψαν οἱ συντάκτες του γιά τόν θεῖο Γιαννῆ, ὅταν τότε τόν

ἐπισκέφτηκαν στήν Μονή τοῦ Σταυροῦ τοῦ Ἁγιασμάτι, ὑπό τόν τίτλο: «Ὁ γερω–ἐρημίτης».

«Ἦταν περί τά τέλη τοῦ Νιόμβρη, ὅταν ἀποφασίσαμε νά ἐπισκεφθοῦμε τό περίφημο αὐτό Μοναστήρι (Σταυρό τοῦ Ἁγιασμάτι), ἐν μέρει γιά νά φωτογραφήσωμε τίς εἰκόνες, ἀλλά κυρίως γιά νά συναντήσωμε τόν γερω–ἐρημίτη πού κατοικεῖ σ᾽ αὐτό καί ἔγινε κάτι σάν θρῦλος γιά τήν γύρω περιοχή. Στά τελευταῖα δέκα χρόνια ζεῖ ὁλομόναχος ἐδῶ, χωρίς νά βλέπη κανέναν ἄλλον, ἐκτός ἀπό τούς λίγους περίεργους μελετητές τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀρχιτεκτονικῆς ἤ τῶν Βυζαντινῶν εἰκόνων, πού εἶχαν τό θάρρος νά ἀνεβοῦν μέ χίλιες δυό δυσκολίες στό βουνό, ἀναζητώντας πληροφορίες.

»Οἱ ἐπισκέπτες του ἀποτελοῦν ἕναν ἐκλεκτό κατάλογο ὀνομάτων, γιατί ἡ Ἐκκλησία εἶναι τόσο φημισμένη, ὥστε δέν εἶναι δυνατόν νά παραμεληθῆ ἀπό τούς σοβαρούς μελετητές ἤ ἀκόμα ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι νοιώθουν εὐχαρίστηση ἀναζητώντας νέες εἰκόνες. Ὁ ἴδιος ὁ ἐρημίτης πού διπλώθηκε στά δύο ἀπό τούς ρευματισμούς, κατάγεται ἀπό τό γειτονικό χωριό τῆς Πλατανιστάσας. Ἐνῶ δέχεται τούς ἐπισκέπτες μέ τήν μεγαλύτερη εὐγένεια καί καλωσύνη, ἀρνεῖται νά δεχθῆ χρήματα μέ τό χαμόγελο ἑνός φιλοσόφου πού δέν τόν ἐνδιαφέρει πιά ἡ ὑλική πλευρά τῆς ζωῆς. Ζεῖ ἀπό τά προϊόντα τῶν ὀλίγων του μελισσῶν, τά φροῦτα τοῦ μικροῦ κήπου καί τήν τροφή πού τοῦ στέλνουν οἱ συγγενεῖς ἀπό τό χωριό καί πού τήν φέρνει στό βουνό ἕνα μικρό παιδί. Γιά συντροφιά ἔχει τρεῖς γάτους, στούς ὁποίους ποτέ δέν νοιάστηκε νά δώση ὄνομα, ἀλλά πού θεωρεῖ σάν παιδιά του. Τά ζῶα αὐτά μοιράζονται μαζί του τό ἐρημητήριο, μαζί καί τήν τροφή του.

»Ἐδῶ, λοιπόν, βρίσκεται ἕνας ἀπό τούς σπανιώτερους θησαυρούς τῆς Κύπρου καί ἐδῶ ἐπίσης βρίσκεται ἕνας ἄνθρωπος, πού θά περάση μία ἀπό τίς πιό μοναξιασμένες (μοναχικές) μέρες τῶν Χριστουγέν-νων (1954). Ἐν τούτοις φαίνεται ἀπόλυτα εὐτυχισμένος μέ τούς γάτους του καί τίς εὔγλωττες, ἄν καί σιωπηλές εἰκόνες τῶν τοίχων τῆς Ἐκκλησίας του».

Κατά τήν διάρκεια τοῦ ἀπελευθερωτικοῦ ἀγῶνα τῆς Ε.Ο.Κ.Α., 1955–1959, ὁ γερω–Ἐρημίτης μυήθηκε στόν ἀγῶνα ἀπό τόν ἴδιο τόν Γρηγόρη Αὐξεντίου, μαζί μέ τόν ἀδελφό του Γεώργιο Παχουλίδη. Ὅταν τούς μύησε στόν ἀγῶνα ὁ Γρηγόρης Αὐξεντίου, τούς δήλωσε ρητά ὅτι κανείς ἄλλος δέν θά γνώριζε τοῦτο τό γεγονός. Πράγματι ἔτσι καί ἔγινε καί ἡ Μονή τοῦ Σταυροῦ τοῦ Ἁγιασμάτι ἔγινε τό σίγουρο καί ἀσφαλές καταφύγιο ἀνταρτικῶν ὁμά-δων σέ δύσκολους καιρούς. Ἡ Ἐκκλησία αὐτή, ἡ μόνη στοοπερίβλητη Ἐκκλησία τῆς Κύπρου, ἦταν θεο-σκότεινη, λόγῳ τοῦ χαμηλοῦ τῆς ἐπικλινοῦς στέγης της καί ὅταν ἄνοιγε κανείς τήν θύρα δέν ἔβλεπε τίποτα μέσα. Μέσα στήν στοά ὑπῆρχαν χωρίσματα, ἰσόγεια καί ἀνώγεια, πού ἔμεναν οἱ διάφοροι κατά καιρούς ἐνοικιαστές τῶν κτημάτων τῆς Μονῆς. Ἐπίσης μεταξύ τῆς στέγης τοῦ κυρίως ναοῦ καί τῆς στοᾶς τοῦ ναοῦ ὑπῆρχε μικρό κούφωμα πού κανείς δέν τό γνώριζε, γιατί ἔκλεινε ἑρμητικά μέ ξύλινη εἴσοδο. Ἐκεῖ ἔμεναν οἱ ἀντάρτες τήν

ἡμέρα, καί τήν νύκτα πήγαιναν καί τρέφονταν στό μικρό σπίτι τοῦ θείου Γιαννῆ ἀπό φαγητό πού ἑτοίμαζε ὁ ἴδιος. Σέ τέτοιες κρίσιμες περιπτώσεις κατ᾽ οἶκον περιορισμοῦ καί ἐρευνῶν, ὁ πατέρας πού γνώριζε ἄριστα τήν ἀγγλική γλῶσσα, προσπαθοῦσε καί ἐρχόταν σέ ἐπαφή μέ τό στρατιωτικό καί ἀστυνομικό ἀπόσπασμα πού βρισκόταν στήν οἰκία «Κιρίτση», στήν Ἄλωνα, λέγοντας ὅτι ὁ ἀνάπηρος ἀδελφός του Γιαννῆς πού διέμενε μόνος γιά χρόνια φύλακας στήν Μονή τοῦ Σταυροῦ τοῦ Ἁγιασμάτι, χωρίς φάρμακα καί τρόφιμα θά πέθαινε, καί ἔβγαζε ἄδεια νά τοῦ μεταφέρη τρόφιμα ἐκεῖ, γιά ἀσφάλειά του μέ ἀστυνομικούς. Ἀπό αὐτά τά τρόφιμα φιλοξενοῦσε τούς ἥρωες τοῦ Κυπριακοῦ ἀγῶνα.

Ἕνα γεγονός πού μοῦ ἔκανε ἐντύπωση κατά τήν ζωή τοῦ θείου Γιαννῆ στήν Μονή τοῦ Ἁγιασμάτι καί τό ἔζησα καί ἐγώ γιά δέκα σχεδόν χρόνια, ἦταν καί τό ἀκόλουθο: Μία ἀγριόγατα μαύρη γέννησε σέ μιά κουφάλα ἐλιᾶς τά γατάκια της. Ὁ θεῖος Γιαννῆς τά βρῆκε καί τά πῆρε στό σπιτάκι του. Ἡ μητέρα γάτα τόν ἀκολούθησε. Γιά νά μήν φύγουν τά γατάκια ἀπό τό σπίτι, ὅταν αὐτός θά ἔλειπε ἤ θά κοιμόταν, κάρφωσε ἕνα δικτυωτό τέλι (σύρμα) στό μικρό παράθυρο τοῦ σπιτιοῦ του. Τά γατάκια ἔμειναν ἐκεῖ καί ἡ μητέρα γάτα τήν νύκτα ἔφευγε γιά κυνήγι ἀπό μία τρύπα πού ἦταν ψηλά στόν τοῖχο τοῦ σπιτιοῦ, πατώντας πάνω σέ διάφορα πράγματα πού ἦταν στοιβαγμένα μέσα στό σπιτάκι.

Ὁ γερο–Ἐρημίτης Γιαννῆς.

Ἐπέστρεφε ἡ μάννα γάτα μετά–δυό τρεῖς ὧρες μέ τό κυνήγι της (πέρδικα, φάσα ἤ μικρό λαγουδάκι καί ποτέ ποντικό ἤ ἄλλο τι τρωκτικό ἤ φίδι), καί ἐπειδή δέν μποροῦσε νά ἀνεβῆ ἀπό τήν τρύπα πού βγῆκε μέσα στό σπίτι νιαούριζε καί ὁ θεῖος ἔπαιρνε τό κυνήγι καί ἡ γάτα πήγαινε καί ἐρχόταν δυό ἤ τρεῖς φορές κάθε νύκτα. Ὁ θεῖος Γιαννῆς τό κυνήγι τό μοιραζόταν μέ τά γατάκια. Αὐτά ὅλη μέρα, ὅπου πήγαινε,

τόν ἀκολουθοῦσαν. Ὅταν μεγάλωναν τά γατάκια ἔφευγαν, ἡ μάννα γάτα γεννοῦσε ἄλλα, καί τώρα τά γατάκια της τά κουβαλοῦσε αὐτή στό μικρό σπιτάκι καί συνέβαινε πάλι τό ἴδιο καί τό ἴδιο.

Τό 1962 ὁ θεῖος Γιαννῆς μεταφέρθηκε στό χωριό Πλατανιστάσα ἄρρωστος καί κατάκοιτος, ἔπειτα ἀπό ἕνα ἐγκεφαλικό πού ὑπέστη, ἐνῶ πότιζε τά περιβόλια ἐκεῖ στήν Μονή τοῦ Ἁγιασμάτι. Τόν βρῆκε μία γυναῖκα, ἡ Κυριακή Δημήτρη Τσιόλη, πού ἔμενε σέ ἕνα μικρό ὑποστατικό λίγο πιό πέρα ἀπό τήν Μονή μαζί μέ τά παιδιά της στό κτῆμα της. Αὐτή κάθε πρωΐ ἐρχόταν νά πάρη νερό ἀπό τήν πηγή καί ἔλεγε “Καλημέρα” στόν γερω–Ἐρημίτη. Μία ἡμέρα δέν τόν εἶδε ἐκεῖ. Ἀκολούθησε τό αὐλάκι τοῦ νεροῦ, πού ἐκείνη τήν μέρα πότιζε ὁ θεῖος καί τόν βρῆκε πεσμένο. Τόν σήκωσε, εἶδε ὅτι ἦταν ζωντανός. Τόν ἔβαλε σέ ἀσφαλές μέρος. Πῆγε στό σπιτάκι του, πῆρε ροῦχα στεγνά καί τόν ἄλλαξε καί κουβέρτες καί τόν τύλιξε. Τοῦ εἶπε νά μείνη ἐκεῖ καί θά τόν προσέχουν τά παιδιά της καί αὐτή καβάλησε τό γαϊδούρι της καί ἔτρεξε στό χωριό καί εἰδοποίησε τόν πατέρα καί ἦλθαν μέ ἄλλους συγγενεῖς καί τόν μετέφεραν στό χωριό μας Πλατανιστάσα. Ἔμενε γιά ἕνα διάστημα στό σπίτι τῶν γονέων μου καί στό σπίτι τῆς ἀδελφῆς του, θείας Εἰρήνης καί τόν φρόντιζαν ὅλοι οἱ συγγενεῖς. Κατά τό μεγάλο διάστημα πού ἦταν κατάκοιτος δέν βαρυγκώμησε ποτέ. Ἔλεγε στούς ἐπισκέπτες του πού πήγαιναν νά τόν δοῦν: «Καλῶς νά ὁρίση ὁ θάνατος». Ὁ παπποῦς ἐκοιμήθη στίς 12/4/1968 καί ἐνταφιάστηκε στό κοιμητήριο τοῦ χωριοῦ.

Αἰωνία του ἡ μνήμη. Ἀμήν.

[Ἀπόσπασμα ἀπὸ τό βιβλίο: «Ἀσκητὲς μέσα στὸν κόσμο», Γ’ τόμος, Ἱερὸν Ἡσυχαστήριον (Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Πρόδρομος) Μεταμόρφωσης Χαλκιδικής]

(Πηγή ψηφ. κειμένου: enromiosini.gr*)*